

Dr. sc. Ivo GRABOVAC, redoviti profesor, Pravni fakultet, Split i
Pravni fakultet, Mostar

ODGOVORNOST ZA NUKLEARNU ŠTETU U REPUBLICI HRVATSKOJ

Sažetak

U radu se raščlanjuje problematika odgovornosti za nuklearne štete imajući poglavito na umu hrvatski Zakon o odgovornosti za nuklearnu štetu, 1998., koji je izrađen po uzoru na Konvenciju o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu, Beč, 1963. Glavne značajke te odgovornosti su usmjeravanje odgovornosti na korisnika nuklearnog postrojenja, poštena objektivna odgovornost, ograničenje odgovornosti i obvezno osiguranje korisnika.

Autor uspoređuje i rješenje o odgovornosti poduzetnika nuklearnog broda iz Pomorskog zakonika Republike Hrvatske.

Uvod

Problematicu odgovornosti za nuklearnu štetu uređuju međunarodne konvencije i domaći (nacionalni) propisi.

Godine 1962. u Parizu je donesena i potpisana Konvencija o odgovornosti prema trećima na polju nuklearne energije (tzv. Pariška konvencija). Pariška je konvencija dopunjena dodatnim protokolom 1964. godine. Pod okriljem Međunarodne agencije za nuklearnu energiju u Beču je 1963. godine prihvaćena Konvencija o građanskoj odgovornosti za nuklearnu štetu (u daljnjem tekstu Bečka konvencija, ratificirala je bivša SFRJ, Službeni list SFRJ, međunarodni ugovori, 5/1977., potvrdila je Republika Hrvatska, Narodne novine, međunarodni ugovori, 12/1992.). Godine 1997. usvojen je Protokol o izmjeni Bečke konvencije i Konvencija o dodatnoj naknadi za nuklearnu štetu.

Godine 1962. u Bruxellesu je prihvaćena Konvencija o odgovornosti poduzetnika nuklearnih brodova. Konvencija o građanskoj odgovornosti za pomorski prijevoz nuklearnih tvari donesena je u Bruxellesu 1971. godine. Prema toj konvenciji, ako bi brodar na temelju neke međunarodne konvencije ili domaćeg prava mogao odgovarati za nuklearnu štetu, oslobodio bi se takve odgovornosti u slučaju da poduzetnik nuklearnog pogona odgovara za tu štetu na osnovi Pariške ili Bečke konvencije ili domaćeg prava koje je preuzelo odredbe tih konvencija.

U Republici Hrvatskoj na snazi je Zakon o odgovornosti za nuklearnu štetu (Narodne novine, 143/1998., u daljnjem tekstu Zakon). Taj je zakon usklađen s Bečkom konvencijom. Pače, u slučaju zakonskih praznina primjenjivat će se odredbe Bečke konvencije (v. čl. 28. Zakona).

Pomorski zakonik Republike Hrvatske recipirao je odredbe Konvencije o odgovornosti poduzetnika nuklearnih brodova u čl. 850.-866.

Pojam nuklearne štete

Bečka konvencija (u čl. 1. st. 1.) naglašava da je "nuklearna nezgoda" događaj ili niz događaja istog podrijetla, koji prouzroče nuklearnu štetu. Takvu definiciju ima i Konvencija o odgovornosti poduzetnika nuklearnih brodova (čl. 1. toč. 8.). Hrvatsko je pravo te odredbe preuzelo u čl. 2. toč. 9. Zakona i u čl. 850. toč. 3. Pomorskog zakonika.

Nuklearne štete, kao specifične štete, nastaju djelovanjem procesa fisije ili zračenjem radioaktivnih tvari. Obilježja tjelesnih nuklearnih šteta (smrt, ozljeda, oboljenje) su poliformnost (funkcionalni poremećaji, kao što su žljezdane hiposekrecije, morfološke promjene u pojavi sarkoma, leukemije, skraćivanja života), nespecifična narav (često je veoma teško utvrditi njihovo podrijetlo, prijevremeno starenje, genetske pojave) i latentnost (radiopatološka oboljenja javljaju se nakon stanovitog razdoblja). Na stvarima od nuklearne nezgode često ne nastaju vidljive, nego samo mikrofizičke promjene. Ozračene stvari postaju također izvor zračenja, što prouzroči njihovu neuporabljivost. Takve stvari predstavljaju opasnost i za okoliš te ih se mora posebnim postupkom dekontaminirati i ukloniti; a dekontaminacija izaziva troškove. Kod stvari je, za razliku od štete na osobama, lako objektivnim mjerilima utvrditi stupanj njihove ozračenosti.¹

Po uzoru na spomenute međunarodne konvencije hrvatsko pravo definira **nuklearnu štetu**. Pomorski zakonik Republike Hrvatske jednostavno ističe da je nuklearna šteta takva šteta koja prouzroči gubitak života ili svaku tjelesnu ozljedu čovjeka, odnosno gubitak ili oštećenje stvari koji nastaju iz radioaktivnih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim pogibelnim svojstvima nuklearnog goriva ili radioaktivnih proizvoda i otpadaka (v. čl. 850. toč. 2.). Međutim, Zakon, kao *lex generalis*, sveobuhvatniji je u izričaju nuklearne štete. Razlikuju se dvije moguće štetne posljedice. Nuklearna je šteta takva šteta koja prouzroči smrt, tjelesnu ozljedu ili drugo narušavanje zdravlja čovjeka, gubitak ili oštećenja imovine, koje nastane ili je posljedica radioaktivnih svojstava ili kombinacije tih svojstava s otrovnim, eksplozivnim ili drugim opasnim svojstvima nuklearnog goriva² ili radioaktivnih proizvoda ili otpada,³ koji se nalaze u nuklearnom postrojenju,⁴ ili nuklearnog materijala (zapravo tvari) koji je upućen u nuklearno postrojenje ili je

¹ Velimir Filipović, "Novi međunarodni sporazum o pomorskom prijevozu nuklearnih materijala", *Zbornik Pravnog fakulteta u Zagrebu*, 1-2/1972., str. 124., pod 2. i 3.

² "Nuklearno gorivo" je materijal (tvar) sposoban proizvoditi samoodržavajućom lančanom reakcijom nuklearne fisije (čl. 2. toč. 4. Zakona).

³ "Radioaktivni proizvodi ili otpad" radioaktivni su materijali (tvari) koji su nastali u procesu proizvodnje ili korištenjem nuklearnog goriva ili drugi materijali koji su postali radioaktivni zbog toga što su bili izloženi zračenju emitiranom tijekom navedenog procesa, isključujući radioizotope koji su nastali u završnoj fazi proizvodnje i koji se mogu koristiti u znanstvene, medicinske, poljoprivredne, trgovačke ili industrijske svrhe (čl. 2. toč. 5. Zakona).

⁴ "Nuklearno postrojenje" je a) nuklearni prostor, osim reaktora kojim su opremljena pomorska ili zračna prijevozna sredstva i koji služi kao izvor energije za pogon ili za bilo koju drugu svrhu, b) tvornica koja se koristi nuklearnim gorivom za proizvodnju nuklearnog materijala (tvari), za obradu nuklearnog materijala ili za preradu ozračenoga nuklearnog goriva i c) prostor na kojem je nuklearni materijal uskladišten, osim privremenog uskladištenja takvog materijala tijekom prijevoza (čl. 2. toč. 7. Zakona).

u njemu proizveden ili se iz njega odašilja. Isto tako, nuklearna je šteta i ona šteta koja prouzroči smrt, tjelesnu ozljedu ili drugo narušavanje zdravlja čovjeka, gubitak ili oštećenje imovine, koja nastane ili je posljedica drugog ionizirajućeg zračenja, koje potječe od bilo kojeg drugog izvora zračenja u nuklearnom postrojenju (usp. čl. 2. toč. 8.). Zakon se ne primjenjuje na radioizotope koji su nastali u završnoj fazi proizvodnje i koji se mogu koristiti u znanstvene, medicinske, poljoprivredne, trgovačke i industrijske svrhe (usp. čl. 2. toč. 5.), jer prirodno sadrže manju pogibelj za okoliš.

Usmjeravanje odgovornosti

Pomorski zakonik, kao *lex specialis*, usmjerava, kanalizira odgovornosti na poduzetnika (konvencijski naziv "operatora") nuklearnog broda. **Poduzetnik nuklearnog broda** je osoba koju je država - izdavatelj dozvole - ovlastila da iskorištava nuklearni brod ili država koja sama iskorištava nuklearni brod (čl. 850. toč. 1.). Zakon rabi riječ "korisnik", koji je isključivi nositelj odgovornosti. A **korisnik** je osoba kojoj je nadležno državno tijelo izdalo dozvolu za gradnju odnosno uporabu nuklearnog postrojenja (usp. čl. 2. toč. 1.).

U cilju dosljedne primjene načela usmjeravanja odgovornosti na korisnika osobito su zanimljiva zakonska objašnjenja (u skladu s Bečkom konvencijom) u slučaju prijevoza nuklearnih tvari između nuklearnih postrojenja dvaju različitih korisnika, posebice kada su upućene osobi ili se upućuju od osobe s područja države koja nije stranka ugovarateljica (Bečke) konvencije. U Zakonu se određuje trenutak *prijelaza rizika i odgovornosti*. Naime, za nuklearnu štetu, prouzročenu nuklearnom nezgodom, korisnik odgovara najprije ako je šteta nastala u njegovom nuklearnom postrojenju. Međutim, valja precizno odrediti korisnika koji odgovara ako se nuklearna tvar odašilje, upućuje odnosno prevozi. Ako se nuklearne tvari odašilju iz korisnikova nuklearnog postrojenja ili su te tvari uskladištene tijekom prijevoza, dotični korisnik odgovara ako je nuklearna nezgoda nastala prije nego što je korisnik nekog drugog nuklearnog postrojenja, ugovorom sklopljenim u pisanom obliku, preuzeo odgovornost za nuklearnu nezgodu prouzročenu tim nuklearnim tvarima, ali ako nema takvog ugovora, prije nego što korisnik drugoga nuklearnog postrojenja preuzme nuklearne tvari. U drugoj situaciji, korisniku mogu biti upućene nuklearne tvari u njegovo nuklearno postrojenje ili su te tvari uskladištene tijekom prijevoza; tada će taj korisnik (isključivo) odgovarati ako je od korisnika drugoga nuklearnog postrojenja, ugovorom sklopljenim u pisanom obliku, preuzeo odgovornost za nuklearnu nezgodu u svezi s tim tvarima, a ako pak nema takvog ugovora, nakon što je preuzeo te nuklearne tvari. Posebice se uređuju slučajevi upućivanja nuklearnih tvari iz Republike Hrvatske odnosno u Republiku Hrvatsku osobi (od osoba) s područja države koja nije stranka ugovoriteljica konvencije. Dakle, za nuklearnu štetu, prouzročenu nuklearnom nezgodom u svezi s nuklearnom tvari, koja je iz Hrvatske upućena osobi na područje države koja nije stranka ugovoriteljica, korisnik odgovara sve dok se nuklearna tvar ne iskrca s prijevoznog sredstva, kojim je dopremljena na područje te države. Ako je pak riječ

o nuklearnoj šteti, prouzročenoj nuklearnom nezgodom u svezi s nuklearnom tvari koja je, uz pisani pristanak korisnika s područja Republike Hrvatske, upućena od osobe s područja države koja nije stranka ugovoriteljica, korisnik odgovara nakon ukrcaja nuklearne tvari u prijevozno sredstvo, kojim će se ta tvar izvesti s područja te države (usp. čl. 5. Zakona).

Bečka i Pariška konvencija dopuštaju državama ugovarateljicama da u unutarnjem pravu mogu pod određenim uvjetima (odobrenje nadležne vlasti, pristanak poduzetnika korisnika, osiguranje) usmjeriti odgovornost, umjesto na poduzetnika korisnika, na **specijaliziranog prijevoznika** koji to zahtijeva. Hrvatski Zakon iskoristio je tu mogućnost. Naime, u čl. 6. ističe se da prijevoznik koji prevozi nuklearne tvari može, ako za to dobije odobrenje nadležnog državnog tijela, uz pisani pristanak korisnika, koji bi inače zakonski odgovarao za nuklearnu štetu, stupiti na njegovo mjesto. U tom se slučaju prijevoznik smatra odgovornim korisnikom prema Zakonu. Takvo rješenje opravdano je zbog toga što korisnik za vrijeme prijevoza nema mogućnost čuvati i nadzirati pošiljku. Osim toga neki specijalizirani prijevoznici mogu biti podobniji za preuzimanje odgovornosti nego korisnici nuklearnih postrojenja. Mehanizam usmjeravanja odgovornosti ne narušava se prostom supstitucijom korisnika prijevoznika.⁵ Dobivanjem odobrenja od nadležnog državnog tijela prijevoznik (npr. brodar) raspolagao bi dokazom da je posebice opremljen (pa time i specijaliziran) za prijevoz nuklearnih tvari, čime bi sebi olakšao pribavljanje takva tereta.⁶

Ako za nuklearnu štetu odgovara više korisnika, te kada se ne može razlučiti koliki se udio o prouzročenju štete može pripisati svakome od njih, ti korisnici odgovaraju *solidarno* (usp. čl. 7. Zakona).

Dosljednja provedba načela usmjeravanja odgovornosti zahtijeva isključenje prava na povrat (regres) od korisnika. Uvlačenje drugih osoba u postupak povrata značilo bi odstupanje od načela usmjeravanja odgovornosti korisnika (poduzetnika).⁷ Mišljenje je da bi osobe koje bi mogle biti uvučene u odgovornost iz povrata (regresnu odgovornost) pokušale se zaštititi osiguranjem ili drugim financijskim jamstvom, što bi dovelo do nagomilavanja osiguravajućih pokrića (do "piramidiziranja" osiguranja) i do povećanja troškova u svezi sa svakim nuklearnim postrojenjem.⁸ Stoga, u nastojanju da se ipak sačuva mehanizam usmjeravanja odgovornosti, a odstupanja (iznimke) predvide samo u situacijama kada je to nužno i zaista opravdano, hrvatski Zakon (u skladu s Bečkom konvencijom) dopušta **pravo na povrat** korisnika samo u dva slučaja: 1. prema ugovornoj stranci ako je to izričito predviđeno ugovorom sklopljenim u pisanom obliku i 2. prema pojedincu koji je

⁵ Usp. Richard Sicaudy - Jean Warot, *La responsabilité civile en matière de transport de substances nucléaires par mer*, *Le droit maritime français*, Paris, br. 250/1969., str. 579.

⁶ Velimir Filipović, "Ugovorna odgovornost za štete prouzročene pomorskim prijevozom nuklearnog materijala", *Osiguranje i privreda*, Zagreb, 11-12/1973., str. 53.

⁷ Ivo Grabovac, "Usmjerivanje (kanaliziranje) odgovornosti u izvanugovornim odnosima iz pomorskog poduzetništva", *Pomorski zbornik*, Rijeka, 12/1974., str. 270.

⁸ Dragoljub Stojanović, *Gradansko-pravna odgovornost za atomske štete prema trećim licima*, Beograd, 1965., str. 46.

namjerno izvršio ili propustio izvršiti radnju da bi time prouzročio nuklearnu štetu, tako da je nuklearna nezgoda upravo posljedica izvršenja ili neizvršenja takve radnje (v. čl. 25. Zakona).⁹ Međutim, za uzvrat, moguće je i pravo na povrat od korisnika.¹⁰

Temelj i visina odgovornosti

Zbog osobito povećane opasnosti za nuklearnu štetu kao posljedica korištenja nuklearne energije shvatljivo je da Zakon (u skladu s međunarodnim načelima) propisuje strogu pooštrenu objektivnu (kauzalnu) odgovornost korisnika.

Ograničene su mogućnosti isključenja, oslobođenja od odgovornosti korisnika. Korisnik neće odgovarati ako dokaže da je šteta prouzročena nuklearnom nezgodom koja je posljedica oružanog sukoba, neprijateljstva, građanskog rata, ustanka (tzv. ratna ekskulpacija) ili iznimno teške elementarne nepogode (čl. 12. Zakona). To znači da korisnik odgovara i za višu silu, osim u iznimno izdvojenim slučajevima. Korisnik, isto tako, neće odgovarati oštećeniku za nuklearnu štetu jedino ako dokaže da je oštećenik štetu prouzročio namjerno. Ako pak korisnik dokaže da je nuklearna šteta u cijelosti ili djelomično prouzročena grubom nemarnošću oštećenika, sud može korisnika u cijelosti ili djelomično osloboditi obveze naknade štete koju je oštećenik pretrpio (v. čl. 14. Zakona). Prema tome, laka nepažnja oštećenika nikako ne može biti razlogom za mogućnost oslobođenja od odgovornosti korisnika ni prema oštećenoj osobi. Konačno, korisnik nije odgovoran za nuklearnu štetu nanesenu: 1. nuklearnom postrojenju ili imovini koja se nalazi na prostoru tog postrojenja i koja se koristi ili je namijenjena korištenju u svezi s tim postrojenjem i 2. prijevoznom sredstvu u kojem su bile nuklearne tvari u trenutku nastanka nuklearne štete (usp. čl. 13. Zakona). U takvim se slučajevima *a priori* ne može govoriti o trećim osobama, pa se stoga i opravdava isključenje odgovornosti korisnika za takve štete. Konkretno, prijevoznik koji sklapa ugovor o prijevozu nuklearnih tvari i zato dobiva vozarinu ne može se smatrati trećom osobom u odnosu na korisnika. Osim toga, kada bi konkurirao i prijevoznik sa štetama na prijevoznom sredstvu koje mogu biti velike, iscrpio bi se fond ograničene odgovornosti na štetu trećih žrtava nuklearne nesreće.¹¹

Zanimljivo je napomenuti da su mogućnosti oslobođenja od odgovornosti poduzetnika nuklearnog broda još ograničenije. Naime, poduzetnik nuklearnog

⁹ U *Pomorskom zakoniku* poduzetnik nuklearnog broda ima pravo na povrat (regres) i prema osobi koja je podigla podrtinu nuklearnog broda bez odobrenja poduzetnika nuklearnog broda ili države čiju zastavu brod vije ili država u čijim se vodama podrtina nalazi, a šteta je posljedica takva podizanja (čl. 856. toč. 2.).

¹⁰ U čl. 26. Zakona ističe se da fondovi koji s osnova zdravstvenog, mirovinskog, invalidskog ili drugog osiguranja isplate naknadu za nuklearnu štetu, u cijelosti ili djelomično, a za koju je prema odredbama Zakona odgovoran korisnik, imaju pravo na povrat od korisnika, do visine isplaćenog iznosa. Dalje, kada je u spomenutom slučaju isplatila naknadu druga osoba, umjesto odgovornog korisnika, ta osoba ima pravo na povrat od korisnika do visine isplaćenog iznosa.

¹¹ Ivo Grabovac, "Neka razmišljanja o odgovornosti za štetu u vezi s prijevozom štetnih i opasnih tvari morem", *Zbornik radova Pravnog fakulteta u Splitu*, XVII./1980., str. 77.

broda ne odgovara za nuklearnu štetu koja je neposredno prouzročena jedino ratom, neprijateljstvima, građanskim ratom ili ustankom (čl. 854. Pomorskog zakonika). Ako pak poduzetnik nuklearnog broda dokaže da je oštećenik namjerno prouzročio nuklearnu štetu u cijelosti ili djelomično, sud može potpuno ili djelomično osloboditi poduzetnika nuklearnog broda njegove odgovornosti prema takvu oštećeniku (v. čl. 855. Pomorskog zakonika). Znači, nema automatskog oslobođenja od odgovornosti poduzetnika (korisnika) na temelju same činjenice o dokazanom namjernom djelovanju oštećenika.

Predviđa se i ograničenje odgovornosti. Korisnik odgovara za nuklearnu štetu do iznosa od 320.000.000 kuna po svakoj nuklearnoj nezgodi. Taj iznos ne obuhvaća kamate ni troškove postupka koje je sud dosudio u sporu za naknadu štete (čl. 8. Zakona).¹² Ako više nuklearnih postrojenja istog korisnika sudjeluje u istoj nezgodi, korisnik odgovara za svako od tih nuklearnih postrojenja do zakonskog iznosa (čl. 15.). U postupku utvrđivanja ograničenog zakonskog iznosa za nuklearnu štetu na odgovarajući se način (*mutatis mutandis*) primjenjuju odredbe Pomorskog zakonika o postupku ograničenja brodareve odgovornosti (usp. čl. 23. Zakona).

Obvezno osiguranje

Korisnik je dužan sklopiti i održavati **osiguranje** ili imati **financijsko jamstvo** za pokriće svoje odgovornosti za nuklearnu štetu, i to u iznosu koji ne može biti manji od zakonom utvrđenoga (320.000.000 kuna). Osiguratelj odnosno financijski jamac ne smije raskinuti osiguranje ili financijsko jamstvo prije nego što o tome u roku od tri mjeseca prije raskida u pisanom obliku obavijesti korisnika i nadležno državno tijelo. Ako se osiguranje ili financijsko jamstvo odnosi na prijevoz nuklearnih tvari, osiguratelj (financijski jamac) ne smije raskinuti osiguranje (jamstvo) za trajanja prijevoza tih nuklearnih tvari. Korisnik je dužan, prije predaje prijevozniku nuklearnih tvari na prijevoz, predati prijevozniku i potvrditi o sklopljenom ugovoru o osiguranju ili potvrditi o financijskom jamstvu, koju je u skladu sa zakonom izdao osiguratelj (davatelj financijskog jamstva). U Zakonu (čl. 18. st. 2.) se nabrajaju podaci koje mora sadržavati ta potvrda.¹³

Nuklearne tvari mogu se uvoziti ili prevoziti preko područja Republike Hrvatske ako prijevoznik koji prevozi te tvari ima spomenutu potvrdu kojom se pokriva odgovornost za nuklearnu štetu na području Hrvatske, a u iznosu koji ne smije biti manji od zakonom predviđenog, a u toj je potvrdi i izjava nadležnog državnog tijela zemlje iz koje te tvari potječu da je osoba navedena u potvrdi korisnik prema Zakonu (v. čl. 19.).

¹² Zanimljive su odredbe *Pomorskog zakonika* o ograničenju odgovornosti (v. čl. 857.). Naime, poduzetnik nuklearnog broda odgovara za naknadu nuklearne štete prouzročenu nuklearnom nezgodom do 100 milijuna obračunskih jedinica Posebnog prava vučenja za svaku pojedinu nuklearnu nezgodu. Pravo na ograničenje poduzetnik ima i kad je do nuklearne nezgode došlo osobnom krivnjom poduzetnika nuklearnog broda. Kad država, čiju zastavu strani nuklearni brod vije, propisuje višu granicu odgovornosti poduzetnika od propisane granice iz *Pomorskog zakonika*, poduzetnik nuklearnog broda odgovara do te više granice.

¹³ V. pobliže čl. 16.-18. Zakona.

Zahtjev za naknadu nuklearne štete zbog nuklearne nezgode može se podnijeti neposredno (*actio directa*) protiv osiguratelja odnosno spomenutog davatelja financijskog jamstva (čl. 22. Zakona).

Zaključak

Usmjerena odgovornost korisnika je stroga, pooštreno objektivna, ali ipak ograničena.

Kada za štetu odgovara korisnik postrojenja na području Republike Hrvatske za nuklearnu štetu nastalu na području druge države, primjenjuje se Zakon o odgovornosti za nuklearnu štetu u mjeri u kojoj se primjenjuje zakon druge države za nuklearnu štetu nastalu na području Republike Hrvatske, a za koju je odgovoran korisnik s područja druge države (načelo **uzajamnosti**, reciprociteta), odnosno u mjeri u kojoj je ta naknada predviđena višestranim ili dvostranim međunarodnim ugovorom, kojim su ta država i Republika Hrvatska međusobno obvezne (usp. čl. 4. Zakona).

Ako su nuklearne štete i druga šteta prouzročene samo nuklearnom nezgodom ili nuklearnom nezgodom zajedno s jednim ili više drugih događaja, ta druga šteta, u mjeri u kojoj se ne može razgraničiti od nuklearne štete, smatrat će se po Zakonu nuklearnom štetom (čl. 9.).

Zakonom je propisano ograničenje odgovornosti (320.000.000 kuna). Korisnik je dužan sklopiti ugovor o osiguranju, odnosno osigurati jamstvo za pokriće svoje odgovornosti (*obvezno osiguranje*). Međutim, postoji za svaku eventualnost i **dodatno obvezno državno osiguranje**. Naime, Republika Hrvatska osigurava sredstva za naknadu štete do limitiranog zakonskog iznosa: 1. kada korisnik propusti sklopiti ili održati osiguranje ili financijsko jamstvo, što bi prema Zakonu bio dužan, 2. kada osiguratelj ili financijski jamac ne odgovaraju za naknadu nuklearne štete, prema uvjetima sklopljenog ugovora o osiguranju ili jamstvu i 3. kada osiguratelj ili davatelj financijskog jamstva postane insolventan i zbog toga nije u stanju izvršiti svoje ugovorne obveze. Ako bi Republika Hrvatska platila dužne iznose, imala bi pravo na povrat (regres) isplaćene naknade od osiguratelja, davatelja financijskog jamstva ili korisnika, do visine isplaćenog iznosa u roku od 5 godina od svake izvršene isplate (v. čl. 20. Zakona).

Liability for Nuclear Damage in RH

Summary

This paper deals with problem of the liability for nuclear damage, taking especially into consideration the Croatian Act on liability for nuclear damage, 1998, composed as the Vienna Convention on Civil Liability for Nuclear Damage 1963. The principal characteristics above-mentioned liability are the canalizing of the liability to a operator of nuclear installation, absolute liability, limitation of liability and compulsory insurance of the operator.

Author compared the liability of the operators of nuclear ships based on Croatian Maritime Code.